

Stilte (blog 16)

Als je op reis bent, kom je op nieuwe plekken en zie je hoe ze op andere plaatsen hun geloof beleven en hun leven vormgeven. Ik heb genoten van mijn reis naar Berlijn, naar Wroclaw, in het westen van Polen, en naar Dresden. Ik heb heel veel gezien, gedaan, bekeken en ervaren. Ik ben natuurlijk ook in verschillende kerken geweest voor een viering.

In Berlijn, in de Gedächtniskirche, een symbool van de verwoestingen van de Tweede Wereldoorlog en tegelijkertijd teken van vrede, was een prachtige, sobere viering met een groepje mensen die ontroerend mooi zong, gewone kerkliederen en een klassiek motet. De vrouwelijke dominee preekte klip en klaar over de opkomst van extreemrechts en hoe de actualiteit door hun woorden heel specifiek wordt ingekleurd. Ze sprak over het jongetje dat voor de trein werd geduwd op een station. Rechtse partijen vertaalden dat meteen in de boodschap dat buitenlanders gevaarlijk zijn en weg moeten, terwijl al snel bleek dat het om een ernstig zieke man ging. Ik had bewondering voor deze dominee die een heldere boodschap van verzoening wist te geven, zonder om de hevige pijn heen te gaan van familie en vrienden van het jongetje.

In Wroclaw wist de priester de mis in 17 minuten te voltooien. Het was de feestdag van de Heilige Theresia Benedicta van het kruis oftewel Edith Stein. Ze heeft haar jeugd doorgebracht in Wroclaw, dus ik had verwacht dat daar uitgebreid bij zou worden stil gestaan, maar het bleek een hele snelle standaardmis. Jammer, want ik ben heel erg onder de indruk van haar. Ze heeft een prachtige autobiografie geschreven over haar jeugd in een Joods gezin in de eerste 25 jaar van de vorige eeuw. Het was voor mij speciaal om rond te lopen in de stad die ze in haar boek zo liefdevol beschrijft.

In Dresden was ik bij een oecumenisch vredesgebed. Hoe nodig het is om te blijven bidden om vrede, bleek toen we weer buiten stonden. Het hele plein waaraan de kerk lag bleek hermetisch afgesloten door politiebussen. Overall stond ME. Er bleek die avond een demonstratie te zijn van Pegida en men was bang voor confrontaties. Mensen, die respect hebben voor elkaar en die zoeken naar de kunst om goed samen te leven, leggen de basis voor vrede. Het doet pijn dat er groepen zijn, ook in onze samenleving, die zich afkeren van een maatschappij waar iedereen een plek mag vinden.

De laatste week van mijn vakantie was ik in Groesbeek. Gek genoeg voelde ik me daar het minst thuis in de liturgie. Achter mij zat een rij vol mensen die voortdurend met elkaar sprak: voor de dienst, tijdens de gebeden en de preek, tijdens de liederen en tijdens de Communie, zelfs tijdens de consecratie. Mijn vredige gedachten raakten steeds verder naar de achtergrond gedurende de mis. Het heeft me opnieuw laten beseffen hoe belangrijk stilte is om te kunnen luisteren naar de woorden naar God. Die stilte vond ik in de kerken van Duitsland en Polen. Die stilte gun ik elke kerkganger hier in onze parochie, want dat maakt Godsontmoeting mogelijk en nodigt uit om vrede te vinden met God, met je medemens en met jezelf. Dít vrede wens ik u allen toe aan het begin van een nieuw seizoen!

*Pastor Lysbeth Minnema,
3 september 2019*